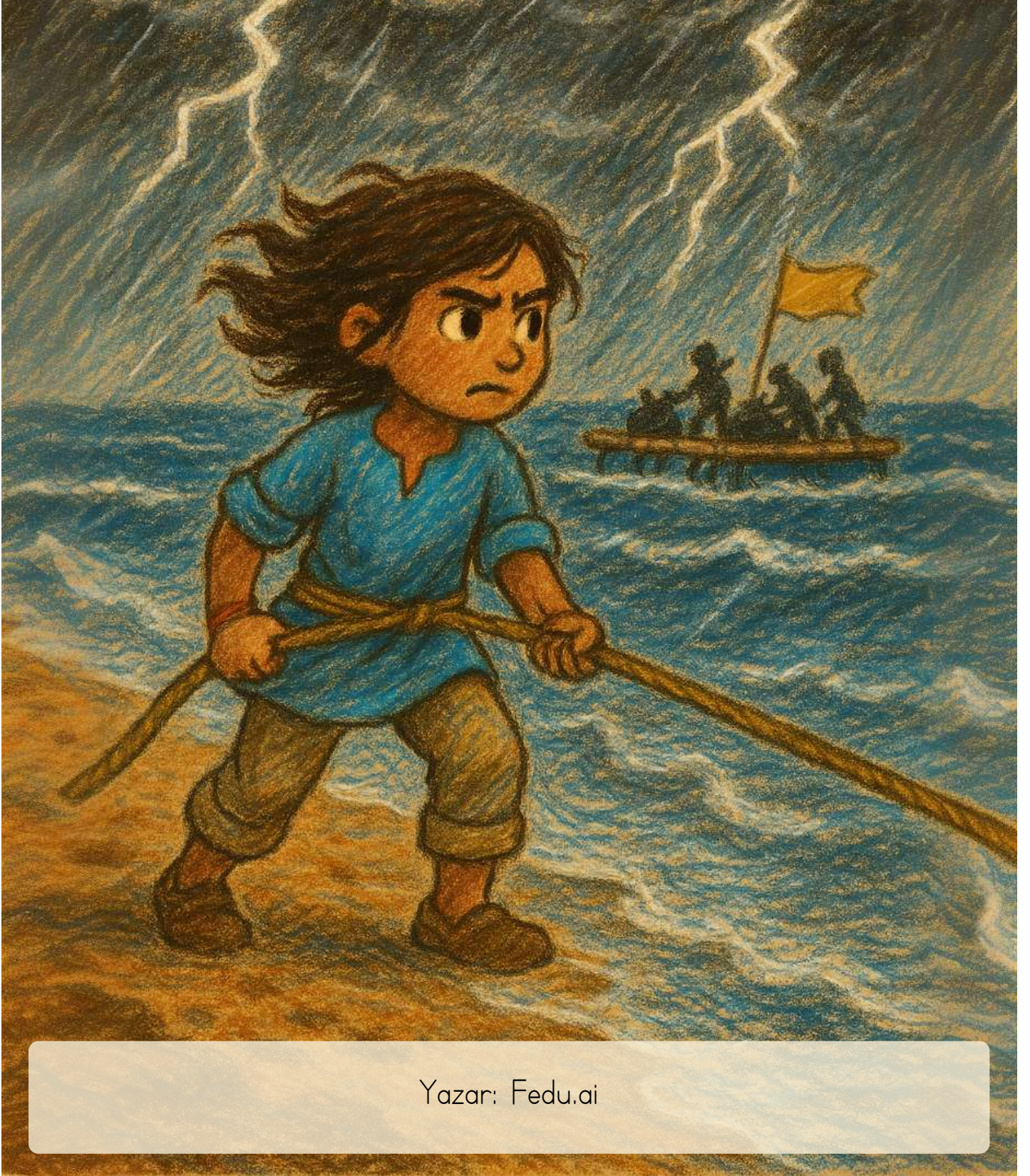

Başımıza Bir İş Gelme Bari

Yazar: Fedu.ai

Züleyha, evlerinin çatı katında eski eşyaları karıştırırken bir kutu buldu.

"Acaba içinde ne var?" diye mırıldandı. Kutuyu açınca sararmış fotoğraflar, eski defterler ve pirinçten yapılmış bir pusula çıktı.

"Ne güzel!" dedi, pusulayı avuçlarında çevirerek. Üzerinde dört ana yön yazıyordu: Kuzey, Güney, Doğu, Batı. İbre hafifçe titreyip kuzeyi gösteriyordu.

Pusulânın üstündeki tozu üflediği anda ince bir ışık huzmesi etrafa yayıldı. Odanın duvarları sanki uzaklaştı, çatı katı bulutlara karıştı.

Züleyha, kendini gökyüzünde süzölürken buldu. Elindeki pusulanın ibresi kararlı bir şekilde kuzeyi işaret ediyordu.

"Hazırım," dedi fısıltıyla. "Önce kuzey!"

Bulutların arasından geçtikçe hava serinledi. Aşağıda bembeyaz dağlar ve donmuş gller göründü. Yere indiğinde sertleşmiş kar üzerinde yürüdü. Kar kıtırtıları sessizliği bozuyordu.

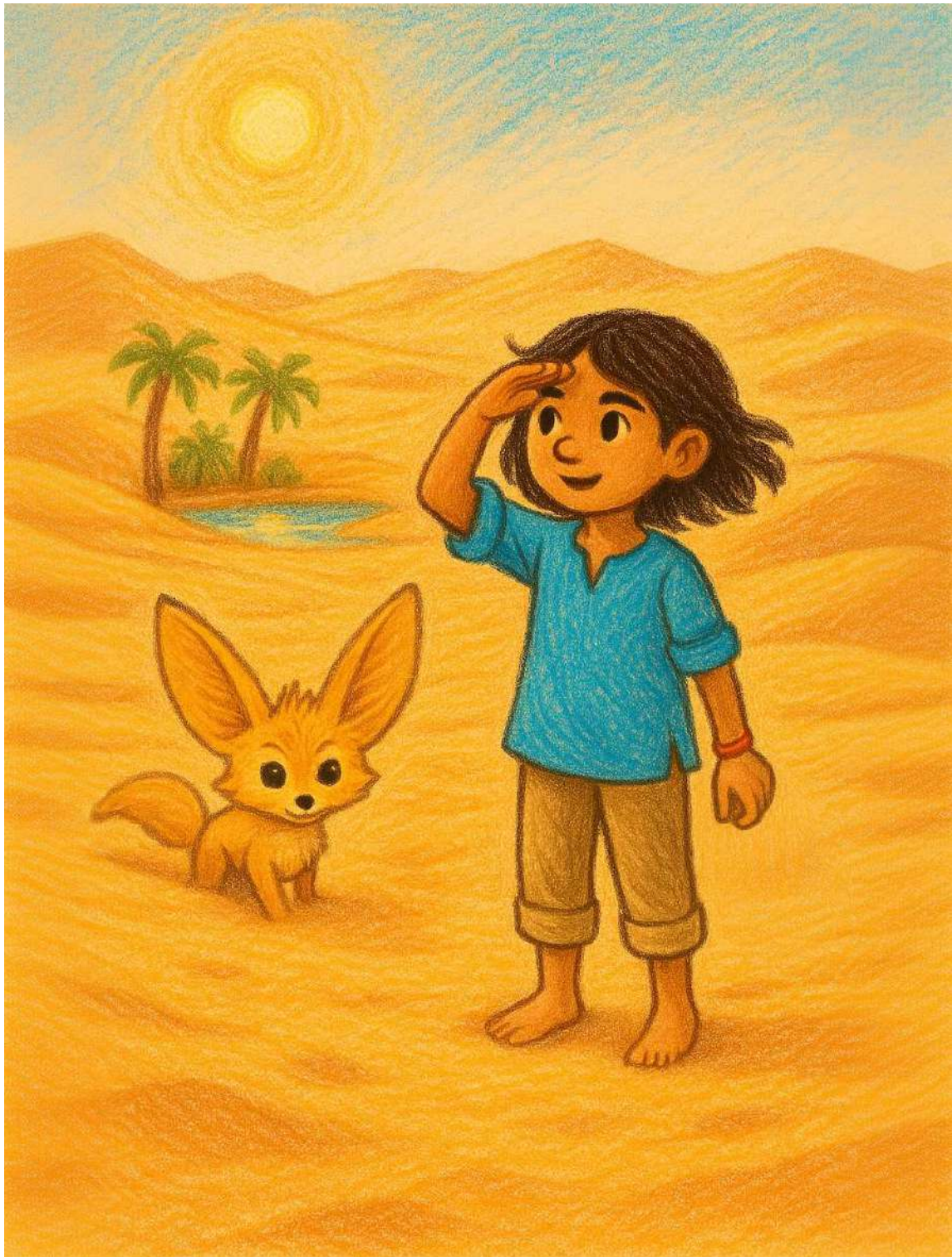
am ağaçlarının dalları karın ağırlığıyla eğilmişti. "Burası çok soğuk," dedi ellerini ovuşturarak. O anda bembeyaz tüylü kocaman bir ayı göründü.

Ayı dostça yaklaştı. Züleyha cesaretini toplayıp gülümsedi. Ayı, başıyla etrafı işaret etti. Züleyha sanki söylediklerini anlıyordu: "Kutup tilkileri, ren geyikleri... Hepsi bu soğuşa uyum sağlar."

Ayının kalın kürkü, güçlü pençeleri dikkat çekiyordu. "Demek kuzeyde yaşamak böyle," diye düşündü.

Ayı onu kıyıya götürdü. Ufuk çizgisi bembeyazdı. "Kuzeyde günler bazen çok uzun, bazen çok kısadır," diye içinden geçirdi Züleyha. "Kışın hava uzun süre karanlık olabilir."

Pusulası titremeye başladı. İbre şimdi güneyi gösteriyordu. Züleyha ayıya el salladı. "Görüşürüz," dedi.

Gökyüzünde süzülürken hava ısındı. Aşağıda uçsuz bucaksız sarı kumlar uzanıyordu. Çöle indiğinde ayakları sıcak kuma gömüldü. Uzakta birkaç hurma ağacı ve küçük bir su birikintisi gördü: Bu bir vaha.

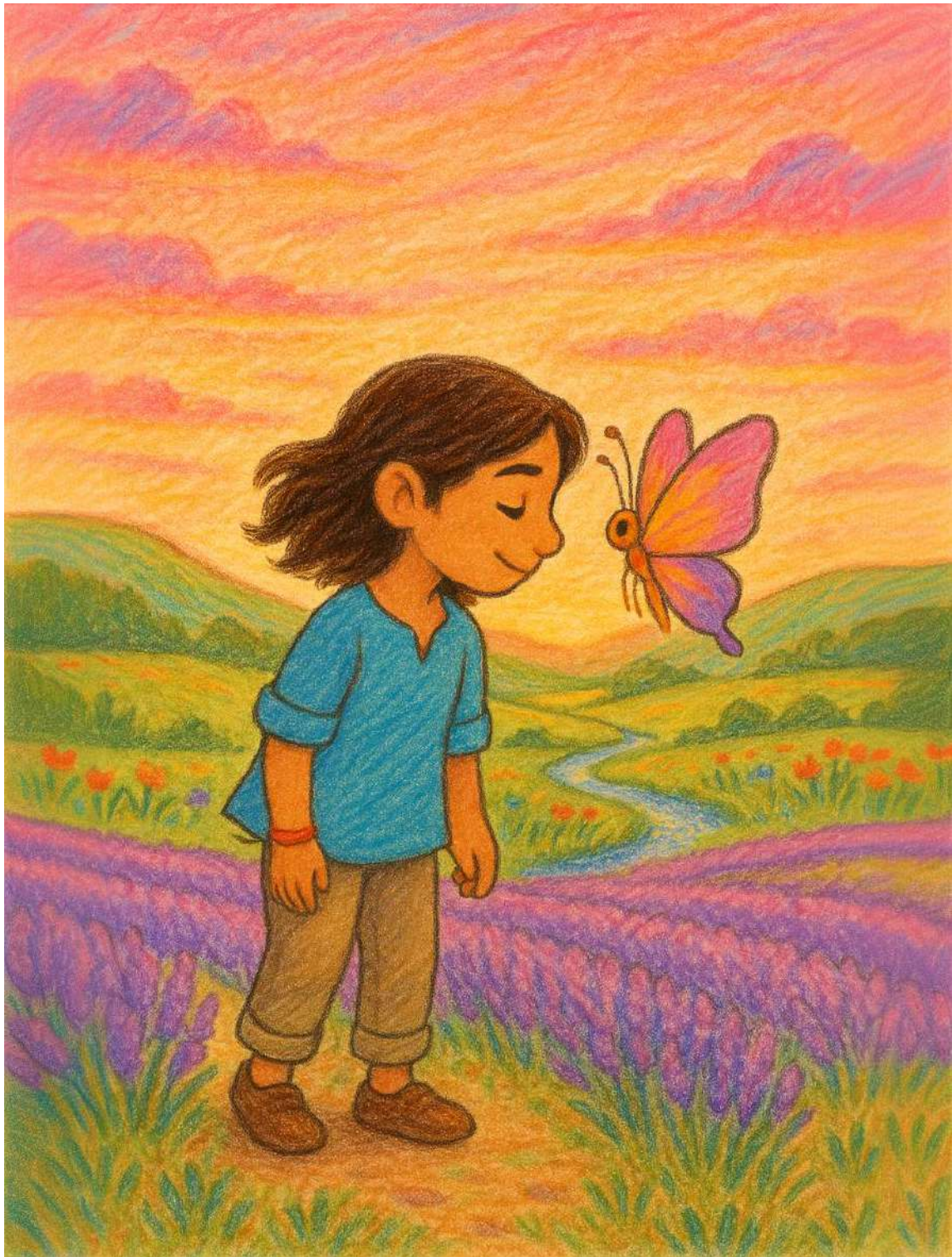
Tam o sırada kumların arasından sivri kulaklı bir tilki çıktı.

Tilki büyük kulaklarını salladı, gölgeye çekildi. Züleyha onu izledi. "Gündüzleri gölgede dinlenmek, geceleri hareket etmek," diye düşündü. "Sıcakta suyu dikkatli kullanmak..."

Vahada develer su içiyor, diğer hayvanlar dinleniyordu. "Çölde yaşam zor ama mümkün," diye düşündü.

Tilki, yıldızlı gökyüzünü işaret eder gibi başını kaldırdı. "Yön bulmak için yıldızlar ve pusula," diye düşündü Züleyha. "Eğer bir pusulamız yoksa gündüz güneş, gece Kutup Yıldızı bize yön gösterir."

Pusulası yeniden titredi. İbre bu kez doğuyu gösteriyordu. Züleyha tilkiye teşekkür eder gibi başını eğdi ve yükseldi.

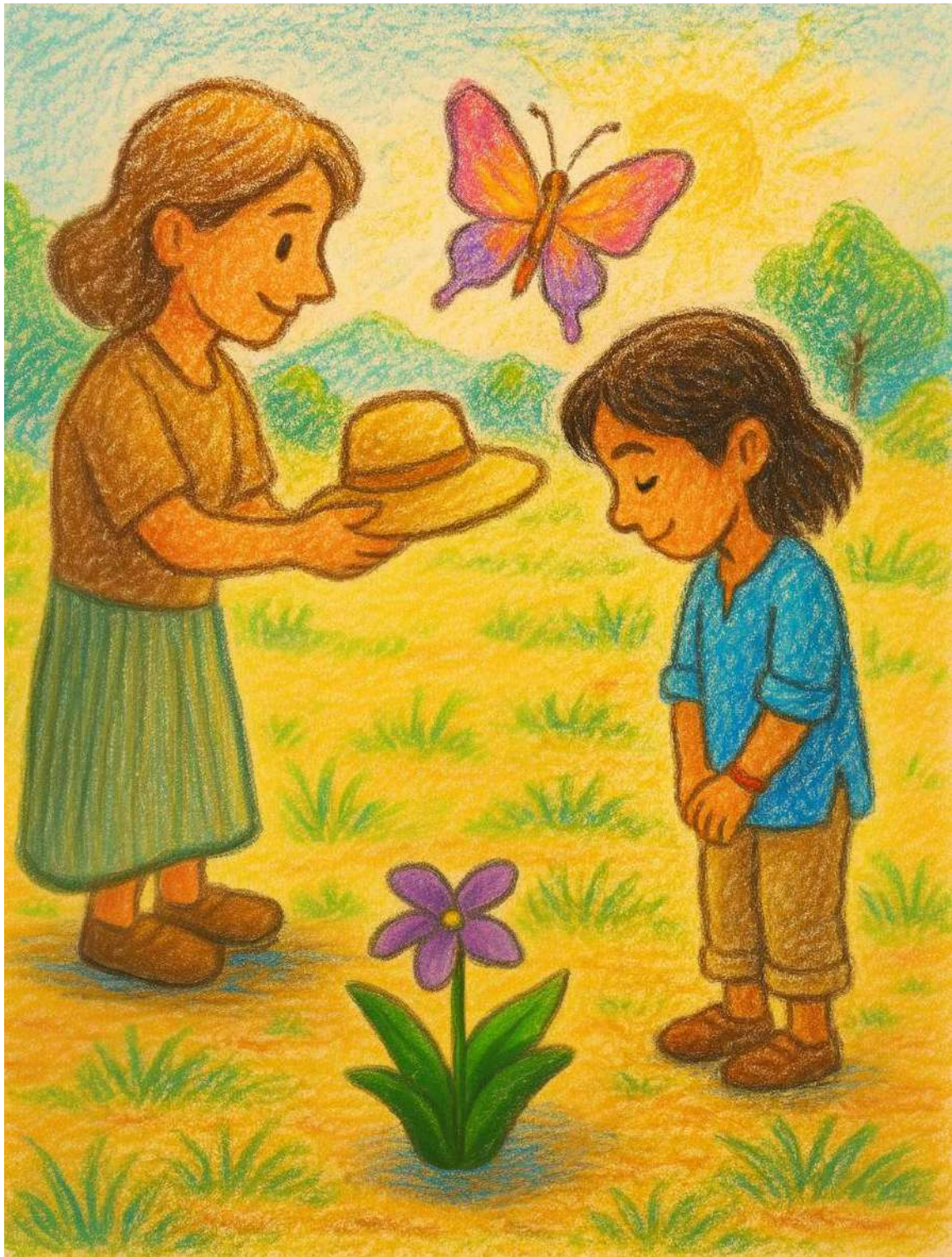
Doğuya doğru uçarken gökyüzü pembeye boyandı. Şafak söküyordu. Aşağıda yeşil tepeler, akarsular ve mor lavanta tarlaları uzanıyordu. İndiğinde havada mis gibi koku vardı. Omzuna zarif bir kelebek kondu; kanatları renk renk parılıyordu.

Kelebek kanatlarını çırpıp tarlalara doğru szld. Çiftçiler gün doğarken çalışmaya başlıyordu. "Güneş doğudan doğar," diye mırıldandı Züleyha. "Her sabah yeni bir başlangıç."

Su yolları arasında pirinç tarlaları parlıyordu; beyaz leylekler sığ suda yürüyordu.

Kelebek onu su dolu tarlaların kıyısına götürdü. "Pirinç suyu sever, bu yüzden tarlalar suyla doludur," diye düşündü. İnsanlar hasır şapkalarla çalışıyor, kanallar tarlalara can veriyordu.

"Her yerde farklı bitkiler yetişir: Kuzeyde çam, güneyde hurma, doğuda pirinç..." Pusula hafifçe sarsıldı.

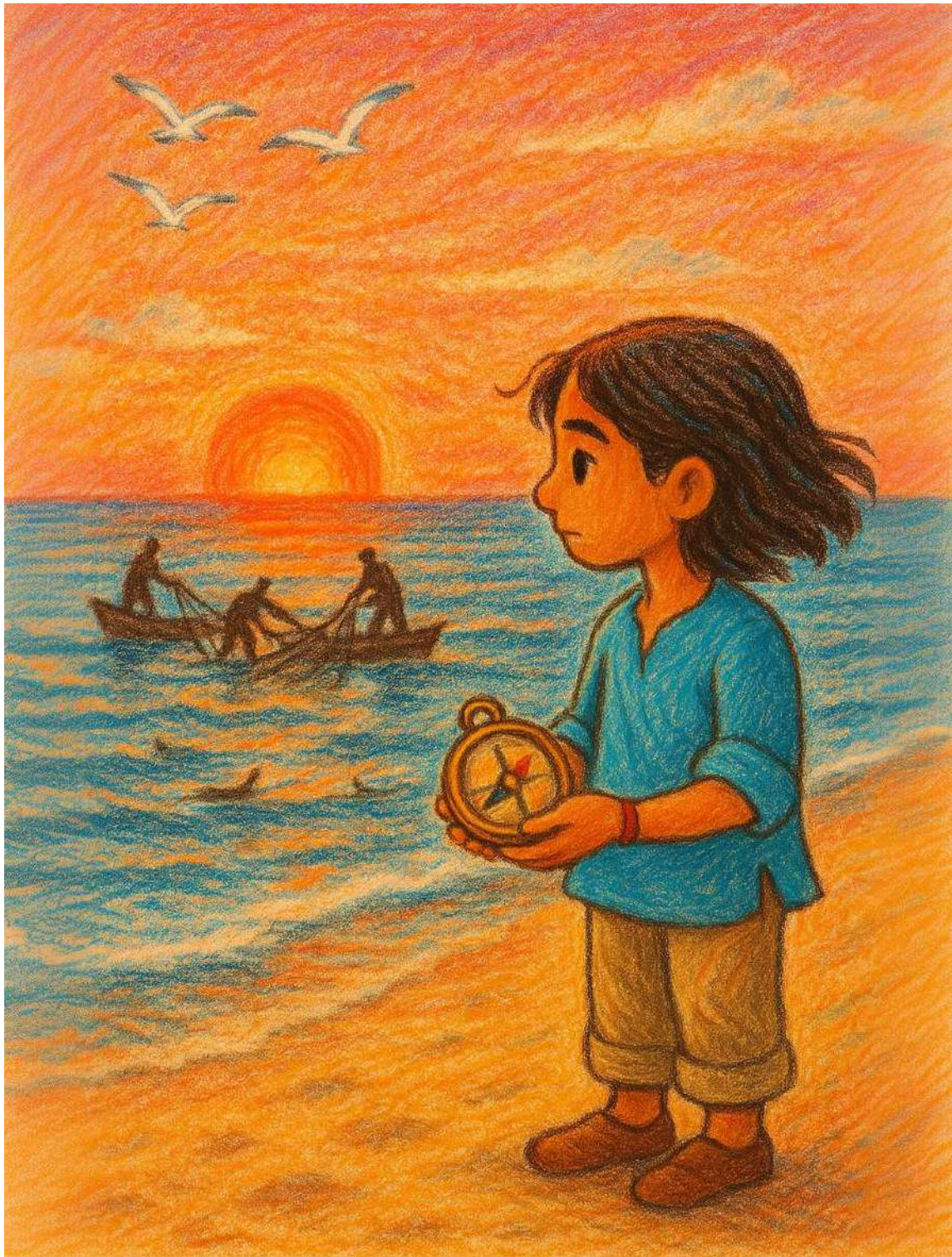
Bir kadın gülümseyerek hasır şapkasını Züleyha'ya uzattı. "Güneşten korunmak için," der gibiydi. Züleyha teşekkür eder gibi başını eğdi. Kelebek yakınındaki çiçeklere kondu.

"Diller farklı olsa da yardımlaşma aynıdır," diye düşündü. Pusula bu kez batıyı işaret ediyordu.

Batıya doğru uçarken güneş alçalmaya başladı. Önünde masmavi bir deniz uzanıyordu. Sahile indiğinde dalgalar ayaklarını okşadı. Kumların üzerinde parlak bir deniz kabuğu buldu. Kulağına götürünce sanki denizin nefesini duydu.

Suyun yüzeyinde bir yunus belirdi, neşeyle zıpladı. Züleyha el salladı. Yunus turkuaz sulara dalıp çıktı, sanki "Hoş geldin!" diyordu.

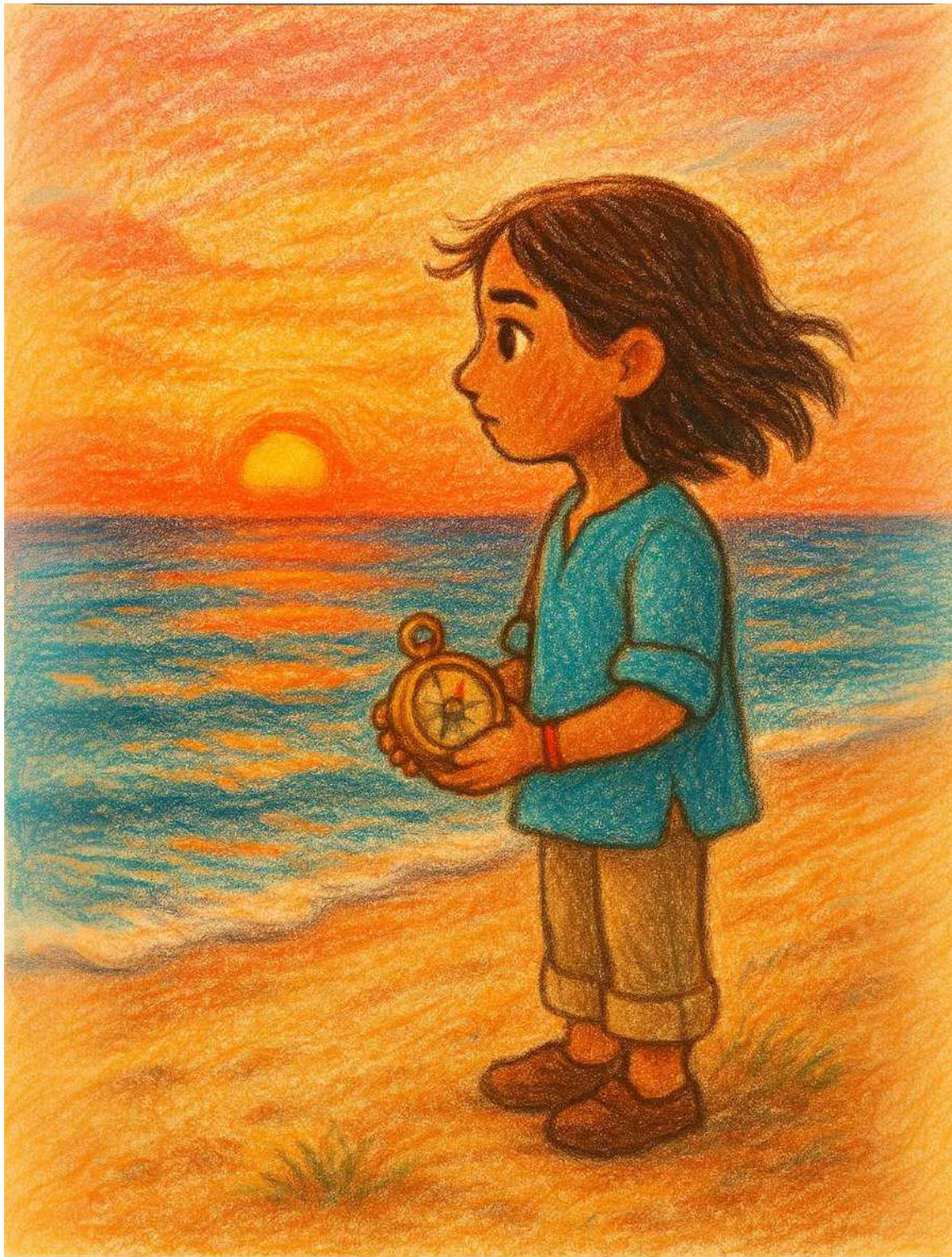
"Akdeniz," diye düşündü Züleyha. "Birçok ülkeyi birbirine bağlayan büyük bir deniz." Ufuk turuncu, pembe ve mora boyanıyordu.

Balıkçılar ağlarını topluyor, martılar havada dönüyordu. "Deniz cömerttir," diye içinden geçirdi Züleyha. "Ama denizi temiz tutmak da bizim görevimiz." Güneş batıya inerken gökyüzü ateş rengine döndü. Pusulasının camında o renkler yansıdı.

Yunus suyun üzerinde bir süre daha daireler çizdi. Züleyha kıyıda yürüdü. Kıyı boyunca yosunlar, kabuklar ve minik taşlar vardı. "Her dalga yeni bir iz bırakır," diye düşündü. Pusula avucunda sıcak, ibre batıda sabit duruyordu.

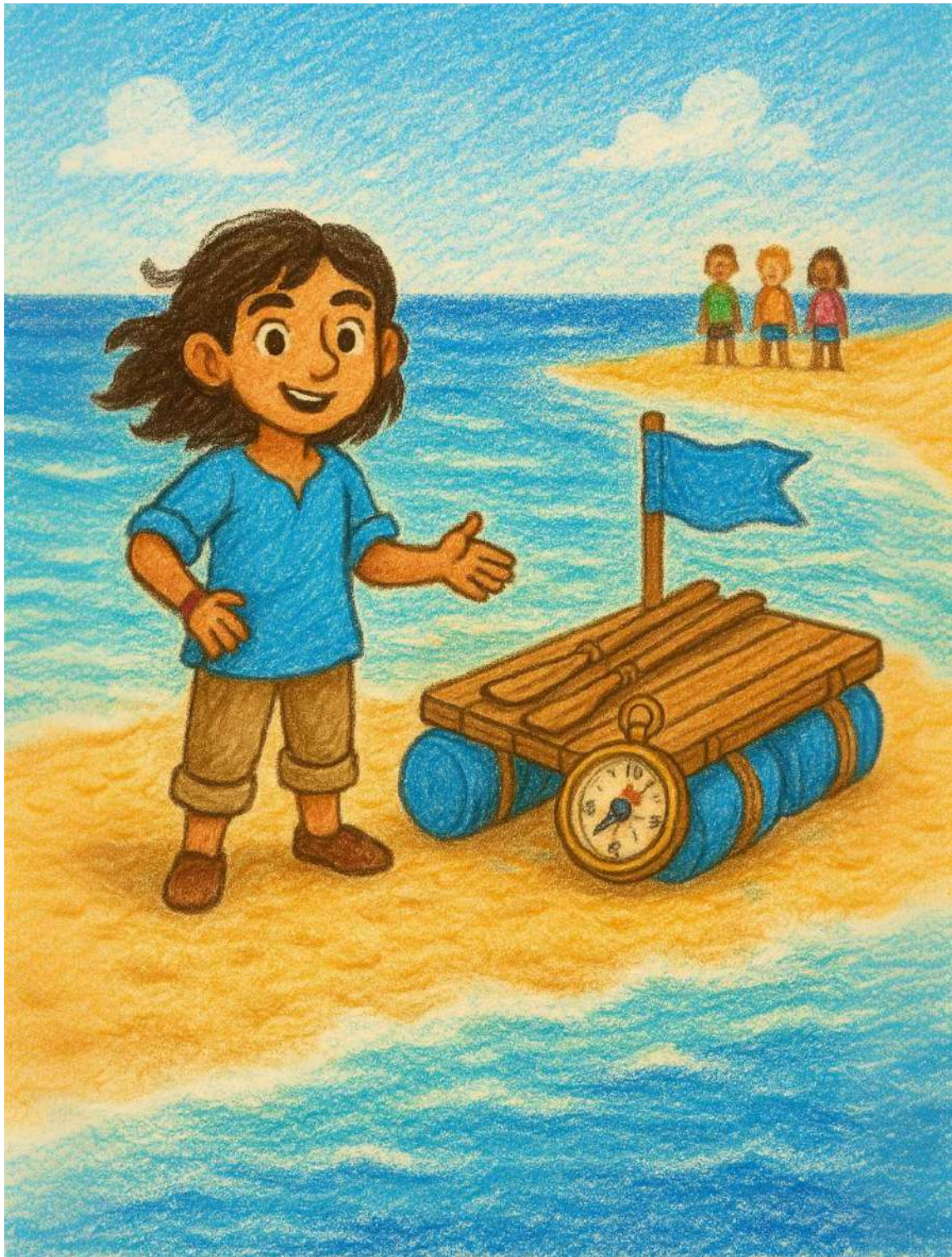
Tam o sırada kıyıya sürüklenen plastik şişeler, ağ parçaları ve poşetler dikkatini çekti. Yunus yaklaşınca yüzüne bir parça naylon değdi, ürperdi. Züleyha içi burkulmuş halde eğilip çöpleri topladı. "Bu doğru değil," diye fısıldadı. "Bu deniz bizim evimiz."

"İnsanlar bazen çöplerini denize atıyor," diye düşündü, ufka bakarken. "Bu hem denize hem canlılara zarar veriyor." Güneş ağır ağır batıyor, deniz kı kıla dönüyordu. Züleyha pusulayı sıkıca kavradı. İbre bir an parladı; sanki yeni bir kararın kapısını aralıyordu.

"Bunu tek başıma temizleyemem," dedi kararlı bir sesle. "Yardım gerek." Pusulanın ışığı tekrar yükseldi. Züleyha bir anda kendi evinin çatı katına döndü. Kalbi hızlı atıyordu. Pusulayı cebine koydu, merdivenleri hızla indi. "Arkadaşlarımı bulmalıyım."

Mahallede kapıları tek tek çaldı. "Deniz kirlı, yardım eder misiniz?" diye sordu. Çocuklar şaşırdı ama gözleri parladı. "Ederiz!" dediler. Eldivenler, ipler, boş bidonlar ve tahta parçaları topladılar. "Küçük bir kayak yapalım," dedi Züleyha. "Sonra size bir sürprizim var."

Boş bidonları yan yana dizip iple bağladılar, üstüne hafif tahta bir iskelet yerleştirdiler. Birkaç kürek de buldular. Kayığın önüne küçük bir bayrak astılar: "Temiz Deniz." Züleyha pusulasını kayığın başına bağladı. Şimdi uçuş vaktiydi ve olacakları arkadaşlarına anlattı. Onlar da kabul etti. Bu, eğlenceli bir macera olacaktı.

Pusula onları deniz kenarına götürdüğünde dalgalar sakin görünüyordu. Çocuklar kayığı suya itti, dikkatle bindiler. İlk hedef kıyıya yığılmış çöplerdi. Çuvallara plastikleri, metalleri ve atıkları ayırarak doldurdular. Yunus uzaktan zıplıyor, sanki cesaret veriyordu.

Güneş yükselirken hafif bir rüzgâr çıktı. "Devam," dedi Züleyha. Kayık kıyı boyunca ilerledi. Denizin içinden şişeler çektiler, ağılara takılmış parçaları kurtardılar. Bir ara kürek sapı gevşedi; düğümü yeniden bağladılar. "Küçük aksilikler bizi durduramaz."

Öğleye doğru gökyüzü kararır gibi oldu. Uzakta bulutlar birikiyor, dalgalar kabarıyordu. "Fırtına geliyor," dedi biri endişeyle. Züleyha pusulaya baktı. İbre sabitti ama camın üzerindeki ışık titreşiyordu. "Sakin kalalım. Kıyıya yakın gidelim."

Rüzgâr bir anda şiddetlendi; kayık sallandı. Dalgalar burun kısmına vurdu. Çuvallardan biri devrilip suya düştü. Züleyha kendini öne attı, ipi yakaladı. Hep birlikte çektiler. "Birlikteyiz, bırakmayın!" diye seslendi. Çuvalı geri aldılar.

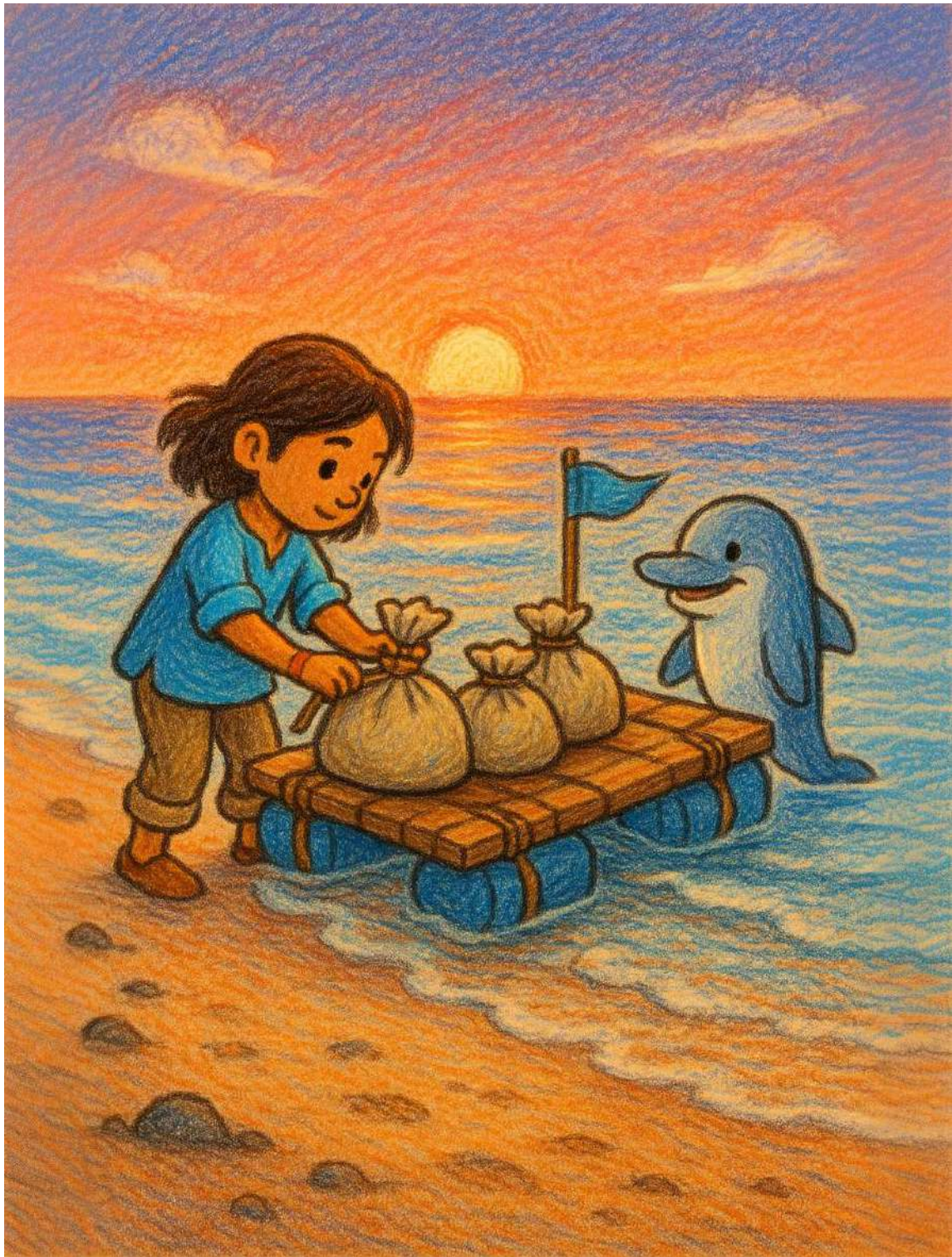
Yağmur iri tanelerle başladı. Görüş azaldı. Pusula sanki kalp atışı gibi parladı. "Sığınacak bir yer," dedi Züleyha. Küçük bir koyun girişini fark ettiler. Dalgalarla boğuşup koyun taşlıklı kıyısına yanaştılar. Kayığın altını taşlarla destekleyip rüzgârdan korudular.

Fırtına dinmeyi reddediyordu. "Beklersek gün biter," dedi biri. Züleyha derin bir nefes aldı. "Plan B: Kıyıda ilerleyelim. Bir grup yaya, bir grup kayıkta." Çuvalları bölüştürdüler. Kıyıda ekip ipleri beline bağladı, kayıktakiler kıyıya paralel ilerledi.

Dalgalar hâlâ yüksekti ama kıydan gitmek daha güvenliydi. Yosunlara dolanmış bir ağ parçasını birlikte çözdüler. Bir martı misina parçasına takılmıştı; dikkatle kurtarıp uçmasına yardım ettiler. "Sadece biz değil, herkes nefes aldı," dedi Züleyha, içi ısınıp.

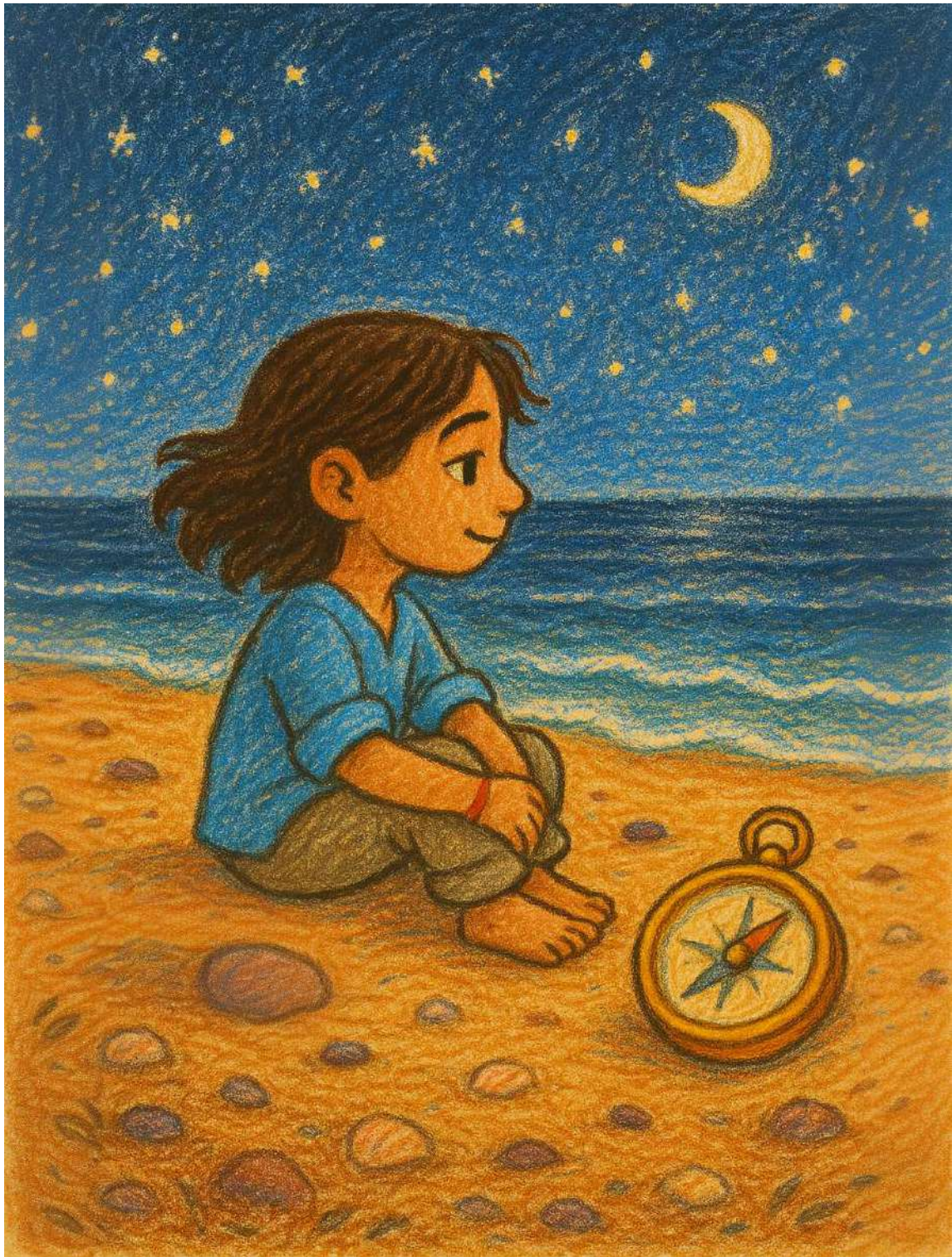
Rüzgâr sonunda hafifledi. Bulutların arasından güneş sızdı. "Devam!" Kayık yeniden suya indi, kıyı ekibi yanından yürüdü. Gün boyu topladıkları çuvalar kıyıda sıra oldu. Züleyha pusulaya baktı; ibre batıya, gözler ufka doğru bakıyordu.

Akşama doğru su neredeyse ayna gibi sakinleşti. Yunus yaklaştı, kayığın yanında eşlik etti. Çocuklar son çuvalı da doldurdu. Kıyı boyunca artık parlak plastikler değil, ışığı yansıtan temiz dalgalar görünüyordu. "Az kaldı," dedi Züleyha. "Bitiriyoruz."

Güneş ufka değdiğinde sahilde büyük bir yığın oluşmuştu: ayrıştırılmış plastikler, ağlar, şişeler. Belediyenin çöp kamyonu çağrıldı. Görevliler malzemeleri geri dönüşüme götürmek üzere aldı. Züleyha yorgundu ama yüzünde kocaman bir gülümseme vardı.

Deniz akşam ışığında turuncu, pembe ve mor renklere büründü. Dalgalarda artık çöp değil, sadece köpük halkaları vardı. Yunus sevinçle zıpladı. Çocuklar "Başardık!" diye birbirine sarıldı. Pusula sıcak bir ısıltıyla parladı, sonra sakince yerine oturdu.

Züleyha sahile oturup ufka baktı. "Kuzeyin karı, güneyin kumu, doğunun tarlaları, batının denizi..." diye geçirdi içinden. "Dünya çok güzel. Yönleri öğrendim, kültürleri tanıdım, coğrafyayı sevdim. Ama en önemlisi: Doğa bize emanet."

Sonra gülümsedi. "Bir pusula yönü gösterir; kalbimizse doğruyu..." O gece, denizin fısır fısır sesinde, yeni maceralar için söz verdi.